

บทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

การศึกษานี้เป็นการพิจารณาถึงบทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะลักษณะของรูปแบบทางการค้าที่มีบทบาทสำคัญ ส่งผลให้มีผู้เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ย่านการค้า โดยมีการศึกษาในลักษณะของกลุ่มผู้บริโภคที่เข้ามาใช้บริการซื้อสินค้า รวมทั้งศึกษาอิทธิพลของย่านการค้าในเมืองที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ในส่วนของผู้ประกอบการร้านค้าและผู้ให้บริการ มีการนำผลการศึกษามาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาผลกระทบของย่านการค้าในเมืองที่มีต่อร้านค้าย่อยในศูนย์กลางเมือง ซึ่งมีดังต่อไปนี้

5.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงบทบาทของย่านการค้าศูนย์กลาง จำเป็นจะต้องทราบถึงที่ตั้งของสถานประกอบการร้านค้า และการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาจำนวนผู้บริโภคที่เข้ามาซื้อสินค้าจากร้านค้าในเขตพื้นที่ศึกษาหรือบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่พักอาศัย รายได้ ประเภทสินค้า พฤติกรรมการเดินทางเข้ามาในเขตย่านการค้าเพื่อศึกษาถึงขอบเขตการให้บริการ ซึ่งอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา รวมถึงการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลที่ได้นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ถึงบทบาทของย่านการค้า

เพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในบทแรกในการที่จะทราบถึงบทบาทของย่านการค้าศูนย์กลาง (CBD) จึงอาศัยการใช้แบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ทำการสอบถามผู้บริโภคที่เข้ามาใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลาง มีดังนี้

- 1) ลักษณะประชากร โดยสอบถามเกี่ยวกับ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ลักษณะที่พักอาศัย ภูมิลำเนา
- 2) พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่เข้ามาใช้บริการ ลักษณะของร้านค้าและสินค้าที่ซื้อ เหตุที่เลือกซื้อสินค้า
- 3) ลักษณะการเดินทาง ได้แก่ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบถึงรัศมีการให้บริการของร้านค้าในย่านการค้าศูนย์กลาง

4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เป็นการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อย่านการค้า เพื่อนำมาใช้ประกอบการเสนอแนะในการรักษาบทบาทด้านการค้าย่านการค้าศูนย์กลางให้คงอยู่ได้กับรูปแบบการค้าประเภทอื่นที่เกิดขึ้นมาภายหลัง

5.1.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาค้างครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่อยู่ในพื้นที่ โดยกลุ่มประชากรที่ทำการสำรวจ จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการร้านค้า ส่วนในกลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้บริการ (ผู้ซื้อ) ที่เข้ามาใช้บริการในร้านค้าบริเวณย่านการค้าศูนย์กลาง ซึ่งอาจเป็นผู้ที่อยู่ในเขตชุมชนเมืองนครสวรรค์หรือพื้นที่รอบข้าง เช่น อำเภอหรือจังหวัดรอบข้าง

ในการศึกษาถึงบทบาททางการค้าของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ ได้อาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือช่วยให้นักวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยการใช้สูตรการคำนวณของยามาเน่ (Yamane ,1967) เพื่อหาจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างมาเป็นตัวแทนในการศึกษา

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

1) กลุ่มผู้ประกอบการ

การกำหนดกลุ่มตัวแทนประชากรในส่วนของร้านค้านั้นกำหนดโดยการสำรวจจำนวนร้านค้าในพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1875 ร้านค้า โดยนับ 1 ร้านค้าเป็น 1 หน่วย และนำไปแทนค่าในสูตร ซึ่งได้จำนวนประชากรที่เหมาะสมในการตอบแบบสอบถามจำนวน 333 ตัวอย่าง

2) กลุ่มผู้ใช้บริการ

การกำหนดกลุ่มตัวแทนประชากรในส่วนของผู้ใช้บริภรณ์นั้นกำหนดโดยการเก็บตัวอย่างจำนวนผู้ใช้บริการโดยการอนุมานว่าจะมีผู้เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ในแต่ละวันโดยเฉลี่ยต่อวันประมาณ 9875 คน และนำไปแทนค่าในสูตรเพื่อหาจำนวนประชากรที่เหมาะสมในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จำนวนประชากรที่เหมาะสมในการตอบแบบสอบถามจำนวน 385 ตัวอย่าง

5.1.2 การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์กลุ่มผู้ประกอบการของร้านค้าในย่านการค้าศูนย์กลางทางด้านลักษณะประชากร เป็นการวิเคราะห์ถึง อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ลักษณะที่พักอาศัย ภูมิภานา

5.1.2.1 ข้อมูลกลุ่มผู้ประกอบการ

1) ลักษณะของเจ้าของกิจการ

ลักษณะทั่วไปกลุ่มเจ้าของกิจการพบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.86 และเป็นเพศชายร้อยละ 35.14 มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 37.84 รองลงมา อายุ 30-40 ปี ร้อยละ 29.43 อายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 15.92 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 36.64 ปริญญาตรี ร้อยละ 29.43 ประถมศึกษา ร้อยละ 24.92 อาชีวะ,อนุปริญญา ร้อยละ 9.01 ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอนครสวรรค์ ร้อยละ 75.08 เมื่อพิจารณาจากรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีกิจการร้านค้าขนาดเล็ก และเริ่มต้นในการประกอบกิจการในช่วง ปี พ.ศ.2536 - 2540 เป็นต้นมา เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่มีภาวะเศรษฐกิจดี ทำให้มีผู้ทำกิจการค้าขายกันมาก โดยมีการแข่งหรือเช่าร้านค้าเพื่อประกอบกิจการ ร้อยละ 64.56

2) ลักษณะการดำเนินกิจการและกรรมสิทธิ์การครอบครอง

เจ้าของกิจการที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประกอบกิจการขายปลีก ร้อยละ 54.95 โดยมีขอบเขตในการบริการสินค้าในระยะใกล้ในเขตชุมชนเมืองนครสวรรค์ร้อยละ 73.58 เนื่องจากกลุ่มของลูกค้าที่มาซื้อสินค้าส่วนใหญ่เป็นลูกค้าในอำเภอเมืองนครสวรรค์ร้อยละ 63.96 ที่สามารถเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าที่ร้านเองได้โดยสะดวก ร้อยละ 64.56 ส่วนใหญ่ร้านค้าเปิดดำเนินการทุกวัน เริ่มเปิดดำเนินการประมาณ 08.00-10.00 น. ปิดดำเนินการประมาณ 18.00 - 20.00 น

เมื่อพิจารณาจากการดำเนินกิจการของร้านค้า พบว่า สินค้าที่จำหน่ายเป็นสินค้าประเภทการบริโภคสูงสุดถึงร้อยละ 51.05 รองลงมาเป็นสินค้าประเภทอุปโภค ร้อยละ 32.43 และการบริการ ร้อยละ 16.52 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบการขายสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นการขายปลีก ร้อยละ 54.95 การขายปลีกและขายส่ง ร้อยละ 27.63 และขายส่ง ร้อยละ 17.42 ตามลำดับ ซึ่งสภาพปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาการจราจรติดขัด ร้อยละ 64.86 ขาดแคลนที่จอดรถ ร้อยละ 59.46

5.1.2.2 ข้อมูลกลุ่มผู้ใช้บริการ

1) ลักษณะของผู้ใช้บริการ

ลักษณะทั่วไปกลุ่มผู้ใช้บริการ พบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.38 และเป็นเพศชายร้อยละ 36.62 มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 34.28 รองลงมา อายุ 30-40 ปี ร้อยละ 30.65 อายุต่ำกว่า 20 ร้อยละ 21.30 อายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 13.77 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 38.44 มัธยมศึกษา ร้อยละ 31.17 ประถมศึกษา ร้อยละ 16.88 อาชีววะ,อนุปริญญา ร้อยละ 13.51

2) ลักษณะอาชีพและรายได้

อาชีพของผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานร้านค้า/บริษัทเอกชน ร้อยละ 29.87 ราชการ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 25.71 นักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 22.60 รับจ้าง ร้อยละ 16.62 ส่วนใหญ่มีระดับรายได้ต่อเดือน 5001-10,000 ร้อยละ 62.08 10,000 -25,000 ร้อยละ 21.82 และต่ำกว่า 5000 ร้อยละ 16.10

3) ภูมิลำเนา สาเหตุของการเข้ามาอยู่ที่เมืองนครสวรรค์

ในส่วนของภูมิลำเนา ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ร้อยละ 60.78 ต่างอำเภอใน จ.นครสวรรค์ ร้อยละ 22.34 และต่างจังหวัด ร้อยละ 16.88 ประกอบอาชีพ ร้อยละ 53.77 ศึกษาในสถาบันการศึกษา ร้อยละ 34.28 ย้ายตามครอบครัว ร้อยละ 11.95 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ที่หอพัก ร้อยละ 52.99 บ้านพักอาศัยของหน่วยงาน ร้อยละ 32.21 บ้านตัวเอง ร้อยละ 14.80

สรุปได้ว่าผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าหลักที่เข้ามาใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลางเมือง มีรายได้ประมาณ 5001 – 10,000 บาทซึ่งสอดคล้องกับลักษณะอาชีพซึ่งส่วนใหญ่เป็นพนักงานร้านค้าและบริษัทเอกชน ส่วนในด้านภูมิลำเนาส่วนใหญ่จะอยู่ในอำเภอนครสวรรค์เพื่อประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ส่วนมากจะพักอาศัยที่หอพักหรืออพาร์ทเมนท์

5.2 ลักษณะของกิจกรรมการค้า

การศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มผู้ใช้บริการที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทด้านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ จากข้อมูลการตอบแบบสอบถามสามารถนำมาวิเคราะห์ลักษณะกิจกรรมการค้าได้ดังนี้

5.2.1 พฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการในย่านการค้าศูนย์กลาง
จากการตอบแบบสอบถามผู้มาใช้บริการย่านการค้าศูนย์กลาง มีพฤติกรรมใน
การเข้ามาใช้บริการ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงวัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้บริการย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

วัตถุประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อของใช้ส่วนตัว	241	62.60
ซื้อของไปขาย	92	23.90
พักผ่อนหย่อนใจ	52	13.50
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามวัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้บริการย่านการค้าศูนย์กลาง พบว่ามาเพื่อซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้ส่วนตัว ร้อยละ 62.60 รองลงมา คือ ซื้อของไปขาย ร้อยละ 23.90 โดยจะมาซื้อจากร้านขายส่งเพื่อนำไปขายต่ออีกทอดหนึ่ง และพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 13.50 ตามลำดับ ในส่วนของการพักผ่อนหย่อนใจจะเป็นเดินเล่นและการรับประทานอาหาร

ตารางที่ 5.2 แสดงประเภทสินค้าที่ผู้เข้ามาใช้บริการซื้อในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

ประเภทสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
สินค้าอุปโภค (ของใช้ในชีวิตประจำวัน)	221	57.40
สินค้าบริโภค (อาหารสด)	122	31.69
งานบริการ (ร้านเสริมสวย)	42	10.91
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะซื้อสินค้าอุปโภคมากที่สุด ร้อยละ 57.40 สินค้าประเภทอุปโภค ได้แก่ ของใช้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ สินค้าบริโภค ได้แก่ อาหารสด ร้อยละ 31.69 และการบริการ ได้แก่ ร้านเสริมสวย ร้อยละ 10.91 ตามลำดับ

ดังนั้น สินค้าที่คนนิยมเข้ามาซื้อส่วนใหญ่ คือ สินค้าอุปโภคซึ่งสอดคล้องกับ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจำนวนร้านค้า คือ มีจำนวนร้านขายของชำมากที่สุดจากร้านค้าทั้งหมดที่ อยู่ภายในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

ตารางที่ 5.3 แสดงวัตถุประสงค์ที่ซื้อสินค้าและพื้นที่ที่นำไปใช้ของผู้ใช้บริการย่านการค้าศูนย์กลางเมือง

วัตถุประสงค์ที่ซื้อสินค้าและพื้นที่ที่นำไปใช้		จำนวน	ร้อยละ
ใช้เอง	อำเภอเมืองนครสวรรค์	104	56.22
	ต่างอำเภอในนครสวรรค์	54	29.19
	ต่างอำเภอในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับจ.นครสวรรค์	27	14.59
	รวม	185	100
ขายปลีก	อำเภอเมืองนครสวรรค์	62	50.82
	ต่างอำเภอในนครสวรรค์	38	31.15
	ต่างอำเภอในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับจ.นครสวรรค์	22	18.03
	รวม	122	100
ขายส่ง	อำเภอเมืองนครสวรรค์	42	53.85
	ต่างอำเภอในนครสวรรค์	23	29.49
	ต่างอำเภอในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับจ.นครสวรรค์	13	16.66
	รวม	78	100
รวม		385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้เอง ในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์มากที่สุด ร้อยละ 56.62 รองลงมา คือ นำไปขายปลีก ในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์มากที่สุด ร้อยละ 50.82 และนำไปขายส่ง ในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์มากที่สุด ร้อยละ 53.85 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการนิยมซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้เองภายในเขตชุมชนเมืองนครสวรรค์

ตารางที่ 5.4 แสดงแหล่งที่ซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

แหล่งที่ซื้อสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
ร้านค้าตึกแถว	261	67.79
ห้างสรรพสินค้า	89	23.12
หาบเร่ แผงลอย	35	9.09
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะใช้บริการที่ร้านค้าตึกแถว ร้อยละ 67.79 ที่ร้านค้าปลีกและร้านค้าส่งที่มีสินค้าให้เลือกที่หลากหลาย รองลงมา คือ ห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 23.12 และหาบเร่แผงลอย ร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.5 แสดงเหตุผลในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

เหตุที่เลือกซื้อสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
มีสินค้าที่ต้องการครบ	204	52.99
สินค้าหลากหลาย	124	32.21
ราคาถูกกว่าที่อื่น	57	14.80
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะเลือกซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลาง เนื่องจากมีสินค้าที่ต้องการครบ ร้อยละ 52.99 รองลงมา คือ มีสินค้าหลากหลาย ร้อยละ 32.21 และราคาถูกกว่าที่อื่น ร้อยละ 14.80 ตามลำดับ

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่าผู้ใช้บริการนิยมซื้อสินค้าที่ร้านค้าตึกแถวในย่านการค้าศูนย์กลาง เนื่องจากมีสินค้าที่ต้องการครบ โดยมีร้านค้าที่ขายสินค้าประเภทต่างๆอยู่มาก สินค้าที่นิยมซื้อเป็นสินค้าอุปโภค เช่น ของใช้ในชีวิตประจำวัน

5.2.2 พฤติกรรมการเดินทางในการเข้ามาใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลาง

ตารางที่ 5.6 แสดงพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาเลือกซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมือง

รูปแบบการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
รถมอเตอร์ไซด์	209	54.29
รถยนต์ส่วนบุคคล	116	30.13
รถสองแถว	60	15.58
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะใช้รถมอเตอร์ไซด์มากที่สุด ร้อยละ 54.29 รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนบุคคล ร้อยละ 30.13 และรถสองแถว ร้อยละ 15.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.7 แสดงระยะทางในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

ระยะทาง (ก.ม.)	จำนวน	ร้อยละ
1 - 30 กิโลเมตร	207	53.77
31 - 60 กิโลเมตร	132	34.28
60 กิโลเมตรขึ้นไป	46	11.95
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะเดินทางเข้ามาในย่านการค้าศูนย์กลางอยู่ในช่วงระยะทาง 1-30 กิโลเมตร ร้อยละ 53.77 รองลงมาคือ 31-60 กิโลเมตร ร้อยละ 34.28 และ 61 กิโลเมตรขึ้นไป ร้อยละ 11.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.8 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมือง

เวลาที่ใช้ในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที	207	53.77
30 นาที -1 ชั่วโมง	132	34.28
มากกว่า 1 ชั่วโมง	46	11.95
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาในย่านการค้าศูนย์กลางน้อยกว่า 30 นาที ร้อยละ 53.77 รองลงมาคือ 30 นาที -1 ชั่วโมง ร้อยละ 34.28 และมากกว่า 1 ชั่วโมง ร้อยละ 11.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.9 แสดงเหตุผลในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

เหตุที่เข้ามาใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
ใกล้บริเวณที่พักอาศัย/ที่ทำงาน	270	70.13
สะดวกในการเดินทางเข้ามา	115	29.87
รวม	385	100

จากข้อมูลแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่าพฤติกรรมในการเดินทางเข้ามาใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลาง โดยที่ใช้ระยะเวลาการเดินทางไม่นาน คือ น้อยกว่า 30 นาที และมักเดินทางโดยรถมอเตอร์ไซด์ เนื่องจากมีระยะทางไม่ไกลจากที่พักอาศัยและที่ทำงาน ดังนั้นร้านค้าในย่านการค้าศูนย์กลางจึงมีขอบเขตการให้บริการสินค้าแก่พื้นที่เมืองนครสวรรค์และชุมชนใกล้เคียง

5.2.3 พฤติกรรมเกี่ยวกับช่วงเวลาในการเข้ามาใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลาง

ตารางที่ 5.10 แสดงวันและช่วงเวลาที่เดินทางในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมือง

วันที่เข้ามาใช้ บริการ	จำนวน	ร้อยละ
วันธรรมดา 10.00 – 16.00 น.	198	51.43
วันหยุด 16.00 – 20.00 น.	152	39.48
วันธรรมดาและวันหยุด 04.00 – 10.00 น.	35	9.09
รวม	385	100

ผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการเข้ามาใช้บริการในย่าน CBD ส่วนใหญ่ในวันธรรมดาช่วงเวลาประมาณ 10.00 – 16.00 น. ร้อยละ 51.43 วันหยุด 16.00 – 20.00 น. ร้อยละ 39.48 และในวันธรรมดาและวันหยุด 04.00 – 10.00 น. ร้อยละ 9.09

ตารางที่ 5.11 แสดงความถี่ในการเข้าไปใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

ความถี่ที่เข้ามาใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละครั้ง	239	62.08
ทุกวัน	84	21.82
2 สัปดาห์ / ครั้ง	62	16.10
รวม	385	100

ผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเดินทางมาประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 62.08 เนื่องจากผู้ใช้บริการส่วนใหญ่พักอาศัยและทำงานอยู่ในเขตเมืองนครสวรรค์จึงสามารถเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าได้ง่าย รองลงมา คือ เข้ามาใช้บริการทุกวัน ร้อยละ 21.82 เข้ามาใช้บริการ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง ร้อยละ 16.10

5.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลาง

ตารางที่ 5.12 แสดงสภาพปัญหาในการเข้าไปใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

สภาพปัญหาที่เกิดมาก	จำนวน	ร้อยละ
ขาดแคลนที่จอดรถ	216	64.86
ขาดแคลนที่ขนถ่ายสินค้า	198	59.46
พื้นที่ขายสินค้าคับแคบ/ทรุดโทรม	124	37.24
การจราจรติดขัด	98	29.43
รวม	385	100

จากการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นผู้ประกอบการเกี่ยวกับสภาพปัญหาของร้านค้าในบริเวณย่านการค้าศูนย์กลางเมือง พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.86 คิดว่าสภาพปัญหาที่พบในย่านการค้าส่วนใหญ่ คือ การจราจรติดขัด ขาดแคลนที่จอดรถ ขาดแคลนที่ซนถ่ายสินค้า พื้นที่ขายสินค้าคับแคบ/ทรุดโทรม หากยังต้องประสบกับปัญหาในทุกๆ ด้านอยู่ต่อไป และผลการประกอบการแยลงเรื่อยๆ กิจกรรมอาจจะต้องปิดตัวลงไปในที่สุด

5.2.5 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการกิจกรรมทางเศรษฐกิจในย่าน CBD ต่อ ย่านการค้าชานเมือง

ย่านการค้าสำคัญของเมืองนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 2 บริเวณ ประกอบด้วย ย่านการค้าศูนย์กลางเมือง(CBD) และย่านการค้าชานเมือง

ซึ่งการที่จะศึกษาในประเด็นด้านความคิดเห็นจึงควรมีการทราบถึงความคิดเห็นของผู้ที่มีบทบาทต่อกิจกรรมการค้าภายในย่านการค้า คือ ผู้ที่ประกอบกิจกรรมเศรษฐกิจในย่านการค้าศูนย์กลางประกอบด้วยผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ ซึ่งมีความเห็น ดังต่อไปนี้

1) ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ

ตารางที่ 5.13 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของสินค้าในย่านการค้าทั้ง 2 แห่ง

ความแตกต่างของสินค้าและบริการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	262	68.05
มี	123	31.95
รวม	385	100

จากการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้ามาใช้บริการในย่านการค้าชานเมืองของผู้ประกอบการในย่าน CBD พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 68.05 มีความเห็นว่าคุณลักษณะของสินค้าในร้านค้าบริเวณย่านการค้าชานเมืองไม่มีลักษณะที่แตกต่างกับร้านค้าในย่าน CBD แต่ในส่วนของบริการอาจมีความแตกต่างอยู่บ้างในการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ให้บริการ เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ จุดนั่งพัก เป็นต้น อีกประการหนึ่ง คือ ร้านค้าประเภทร้านค้าปลีกค้าส่งขนาดใหญ่ มีข้อได้เปรียบในด้านของการเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมประเภทอื่นๆอีก เช่น ร้านอาหาร โรงภาพยนตร์ มาตั้งอยู่ในบริเวณเดียว และยังมีสินค้านานาประเภทต่างๆให้เลือกมากมาย

ตารางที่ 5.14 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการขยายตัวของย่านการค้าชานเมือง

ผลกระทบ	จำนวน	ร้อยละ
มี	328	85.19
ไม่มี	57	14.81
รวม	385	100

จากการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการขยายตัวของร้านค้าในบริเวณย่านการค้าชานเมืองว่านั่นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.19 มีความเห็นว่าร้านค้าบริเวณย่านการค้าชานเมืองมีผลกระทบต่อร้านค้าปลีกและค้าส่งในย่านการค้าศูนย์กลางเมือง (CBD) เนื่องจาก การที่ร้านค้าทั้ง 2 บริเวณ มีสินค้าประเภทเดียวกันกับผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมซื้อ เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารสด เป็นต้น แต่จากความได้เปรียบของผู้ประกอบการร้านค้าบริเวณชานเมืองในส่วนของค่าบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีกว่า จึงส่งผลให้สภาพการค้าในปัจจุบันในย่าน CBD ชบเซาลง

เนื่องจากมีย่านการค้าใหม่แถบชานเมือง มีตลาดนัดเกิดตามแหล่งชุมชนต่างๆ และจากวิกฤติเศรษฐกิจมีคนตกงานมากจากการทำงานประจำในบริษัทต่างๆ บางส่วนจึงหันมาประกอบธุรกิจส่วนตัว ทำให้เกิดร้านค้าย่อยต่างๆ มากมายในแต่ละประเภทของสินค้าและบริการ ทำให้การแข่งขันทางการค้าสูงขึ้นระหว่างร้านค้าย่อยขนาดเดียวกันทั้งในย่าน CBD และย่านการค้าชานเมือง และระหว่างร้านค้าปลีกขนาดเล็กกับร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ เช่น บิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์

ในส่วนของข้อเสนอแนะผู้ประกอบการส่วนใหญ่เสนอให้มีการสนับสนุนให้ร้านค้าย่อยในย่าน CBD มีการรวมกลุ่มในลักษณะของย่านการค้าเฉพาะที่มีสินค้ามารวมกลุ่มเพิ่มเติมจากสินค้าประเภทเดิมที่ขายอยู่ เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้ผู้บริโภคเข้ามาใช้บริการ เช่น ย่านร้านขายของเก่า ย่านร้านขายหนังสือ ย่านร้านขายของที่ระลึก ย่านขายเครื่องไฟฟ้า เป็นต้น และรัฐควรสร้างสิ่งบริการสาธารณะอำนวยความสะดวกที่สำคัญ เช่น ที่จอดรถสาธารณะ ห้องน้ำ ม้านั่ง น้ำดื่ม โทรศัพท์ เป็นต้น ในจุดต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่มาใช้บริการในย่านการค้านี้ โดยที่จะเป็นการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มในลักษณะดังกล่าวนี้ได้ รวมถึงมีการลดภาษีให้แก่ร้านค้าที่ขายสินค้าประเภทที่รัฐสนับสนุนให้มีการจัดจำหน่ายในพื้นที่นั้น ๆ เป็นต้น อีกประการที่สำคัญคือ ควรปรับปรุงสภาพย่านการค้าที่ให้ความสะดวกในการเดินทางเข้ามาใช้บริการ เช่น มีที่จอดรถสำหรับการซื้อสินค้าและการขนส่งสินค้า เป็นต้น

2) ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

ตารางที่ 5.15 แสดงการเข้าไปใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

การเข้ามาใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	338	87.80
ไม่เคย	47	12.20

จากการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้ามาใช้บริการในย่านการค้าใจกลางเมืองของผู้ใช้บริการในย่าน CBD มีความเห็นว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่เคยเข้าไปใช้บริการในย่านการค้าใจกลางเมือง ถึงร้อยละ 87.80 เพราะเห็นว่าเป็นสถานที่การค้ารูปแบบใหม่ มีสินค้าและบริการที่ทันสมัย รวมถึงการมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ที่จอดรถ เครื่องปรับอากาศและอีกประการหนึ่ง คือ เห็นจากการโฆษณาว่ามีร้านค้าที่มีชื่อเสียงหลายร้าน เข้ามาตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน

ตารางที่ 5.16 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของสินค้าและบริการในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์กับย่านการค้าในเมือง

ความแตกต่างของสินค้าและบริการ	จำนวน	ร้อยละ
มี	231	60.00
ไม่มี	154	40.00
รวม	385	100

จากการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเข้ามาใช้บริการในย่าน CBD ส่วนใหญ่พบว่า ผู้ใช้บริการร้อยละ 60.00 มีความเห็นว่าร้านค้าปลีกส่งในเมืองกับร้านค้าในย่านการค้าในเมือง มีความแตกต่างทั้งในด้านสินค้าและบริการ เนื่องจากสินค้าในร้านค้าปลีกในเมืองมักมีรูปแบบเดิม เป็นสินค้าทั่วไปที่หาซื้อได้ทั่วไปตามท้องตลาด ในส่วนของการบริการร้านค้าในบริเวณย่านการค้าในเมืองมีรูปแบบของร้านค้าที่ครบวงจร สามารถทำกิจกรรมต่างๆได้ทั้งครบครัน ทั้งการซื้อสินค้า การรับประทานอาหาร การชมภาพยนตร์ เป็นต้น และยังมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ โทรศัพท์ น้ำดื่ม เป็นต้น

ตารางที่ 5.17 แสดงถึงความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับผลกระทบของการขยายตัวย่านการค้า
ชานเมือง

ผลกระทบ	จำนวน	ร้อยละ
มี	288	74.81
ไม่มี	97	25.19
รวม	385	100

จากการออกแบบสอบถามผู้ใช้บริการในย่าน CBD เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเกิดย่านการค้าชานเมือง พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ร้อยละ 74.81 มีความเห็นว่าร้านค้าปลีก-ส่งในเมืองได้รับผลกระทบจากการมีย่านการค้าชานเมือง เนื่องจากในปัจจุบันในย่าน CBD มีสภาพปัญหาต่างๆในเรื่องของความทรุดโทรมของร้านค้า การจราจรติดขัด การขาดแคลนที่จอดรถ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ใช้บริการไม่อยากจะเข้าไปใช้บริการ เนื่องจากเสียเวลาประกอบกับสินค้าที่ต้องการก็มีขายอยู่ในบริเวณร้านในบริเวณอื่นเช่นเดียวกัน

ในส่วนของข้อเสนอแนะผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ เสนอให้มีการปรับปรุงย่านการค้าที่ให้ความสะดวกในการเดินทางเข้ามาใช้บริการ เช่น มีที่จอดรถสำหรับการซื้อสินค้าและการขนส่งสินค้า เป็นต้น และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ เช่น ที่จอดรถสาธารณะ ห้องน้ำ ม้านั่งน้ำดื่ม โทรศัพท์ เป็นต้น ในจุดต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่มาใช้บริการในย่านการค้านี้ มีการจัดรายการสินค้าพิเศษและการมีกิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูดให้มีผู้มาใช้บริการในพื้นที่เพิ่มขึ้น

5.3 การวิเคราะห์แบบสอบถาม

การวิเคราะห์แบบสอบถามจากการนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการและผู้ใช้บริการในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ จะนำมาสู่การที่จะทราบถึงบทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

5.3.1 รูปแบบกิจกรรมและขอบเขตการให้บริการสินค้า

ก) รูปแบบการค้าปลีก

เป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากที่สุดในพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าที่ขายสินค้ามีทุกประเภท ได้แก่ หาบเร่ แผงลอย ร้านรถเข็น โดยมากผู้ใช้บริการจะนิยมซื้อสินค้าในร้านค้าที่กวางที่อยู่โดยรอบตลาดและบริเวณที่ใกล้เคียงกับตลาด เนื่องจากสินค้าที่ขายส่วนใหญ่เป็น

สินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันและอาหารสด เช่น ของชำ อาหารสำเร็จรูป ผัก ผลไม้ เป็น ซึ่งเวลาเปิดดำเนินการจะเป็นในช่วงเช้าตั้งแต่ประมาณ 03.00 น. เป็นต้นไปจนถึงเวลาประมาณ 17.00 น.

- สินค้าที่จำหน่าย สินค้าที่มีการซื้อขายกันมาก คือ สินค้าบริโภค เช่น อาหารสด อาหารสำเร็จรูป สินค้าอุปโภค เช่น ของใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นสินค้าที่รับมาจากร้านค้าส่งในเขตย่านการค้าศูนย์กลางเมือง หรือซื้อจากร้านค้าส่งในตลาด เพื่อนำมาขายปลีกอีกทอดหนึ่ง สินค้าที่ขายส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมในการเข้ามาซื้อสินค้า เช่น บริเวณที่อยู่ใกล้ตลาดมักจะมีร้านขายของชำเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

- ขอบเขตการให้บริการ ส่วนใหญ่ร้านค้าปลีกจะตั้งกระจายอยู่ในจุดที่มีทำเลที่ตั้งที่ใกล้แหล่งชุมชนหรือสถานที่สำคัญ เช่น ย่านที่พักอาศัย โรงพยาบาล โรงเรียน เป็นต้น สามารถเดินทางเข้าไปโดยสะดวก จึงมักเป็นที่อาศัยอยู่ในบริเวณย่านการค้าศูนย์กลางเมืองเข้าไปซื้อสินค้าประเภทต่างๆ หรือบริเวณใกล้เคียงที่เข้ามาประกอบกิจกรรมในพื้นที่ เช่น การติดต่อธุรกิจ การติดต่อสถานที่ราชการ การพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่ร้านค้าประเภทต่างๆจะขายสินค้าที่มีความสอดคล้องกับสถานที่ที่ตั้งอยู่ เช่น บริเวณโรงพยาบาลสรรพคัปรักษา จะมีการขายอาหาร ขนม และของใช้ในชีวิตประจำวันอยู่มาก เป็นต้น ดังนั้นการค้าปลีกจึงมีบทบาทในการให้บริการสินค้าแก่ผู้ใช้บริการในระดับชุมชน ซึ่งสามารถเดินทางไปซื้อได้บ่อยๆโดยมีระยะทางไม่ไกลจากที่ทำงานหรือที่พักอาศัย มีระยะทางไม่เกิน 30 กิโลเมตรและใช้เวลาในการเดินทางไม่เกิน 30 นาที ส่วนใหญ่มีการเดินทางมาโดยมอเตอร์ไซด์หรือสามารถมาโดยรถสองแถวได้เพราะผู้เข้ามาใช้บริการส่วนใหญ่อยู่ในเขตชุมชนเมือง

ข) รูปแบบการค้าส่ง

ร้านค้าส่งสินค้าที่มีบทบาทในพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค เช่น เหล้า เบียร์ บัตเตอร์เงิน ฯลฯ เนื่องจากแต่ละประเภทที่กล่าวมาจะปรากฏอยู่ในร้านขายของชำส่วนใหญ่ ดังนั้นร้านค้าส่งมีบทบาทมากที่สุด ได้แก่ ร้านขายของชำ (ร้านโชห่วย) ซึ่งมีความสามารถในการสนับสนุนการประกอบกิจกรรมการค้าปลีกประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค มักจะตั้งอยู่บริเวณตลาดหรือบริเวณที่ใกล้เคียงกับตลาด ซึ่งเวลาเปิดดำเนินการจะเป็นในช่วงเช้าตั้งแต่ประมาณ 03.00 น. เป็นต้นไปจนถึงเวลาประมาณ 17.00 น. โดยที่ผู้ประกอบการหรือผู้ขายมักจะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในย่านการค้านี้มาเป็นระยะเวลาานาน และได้มีการสืบทอดกิจการมาจากบรรพบุรุษ

- ขอบเขตการให้บริการ

1. ภายในชุมชนเมืองนครสวรรค์ โดยขายส่งให้แก่ลูกค้าที่เป็นร้านค้าปลีกที่ตั้งอยู่ในบริเวณย่านการค้าหรือบริเวณใกล้เคียง ส่วนมากผู้ที่อยู่ในบริเวณจะซื้อสินค้าในจำนวนที่ไม่มากนัก โดยที่สามารถรับสินค้าบรรทุกใส่รถส่วนตัวไปได้และนำไปขายปลีกต่อให้กับลูกค้าในบริเวณต่างๆของพื้นที่ในเขตชุมชนเมืองนครสวรรค์ (แผนที่ 5.1)

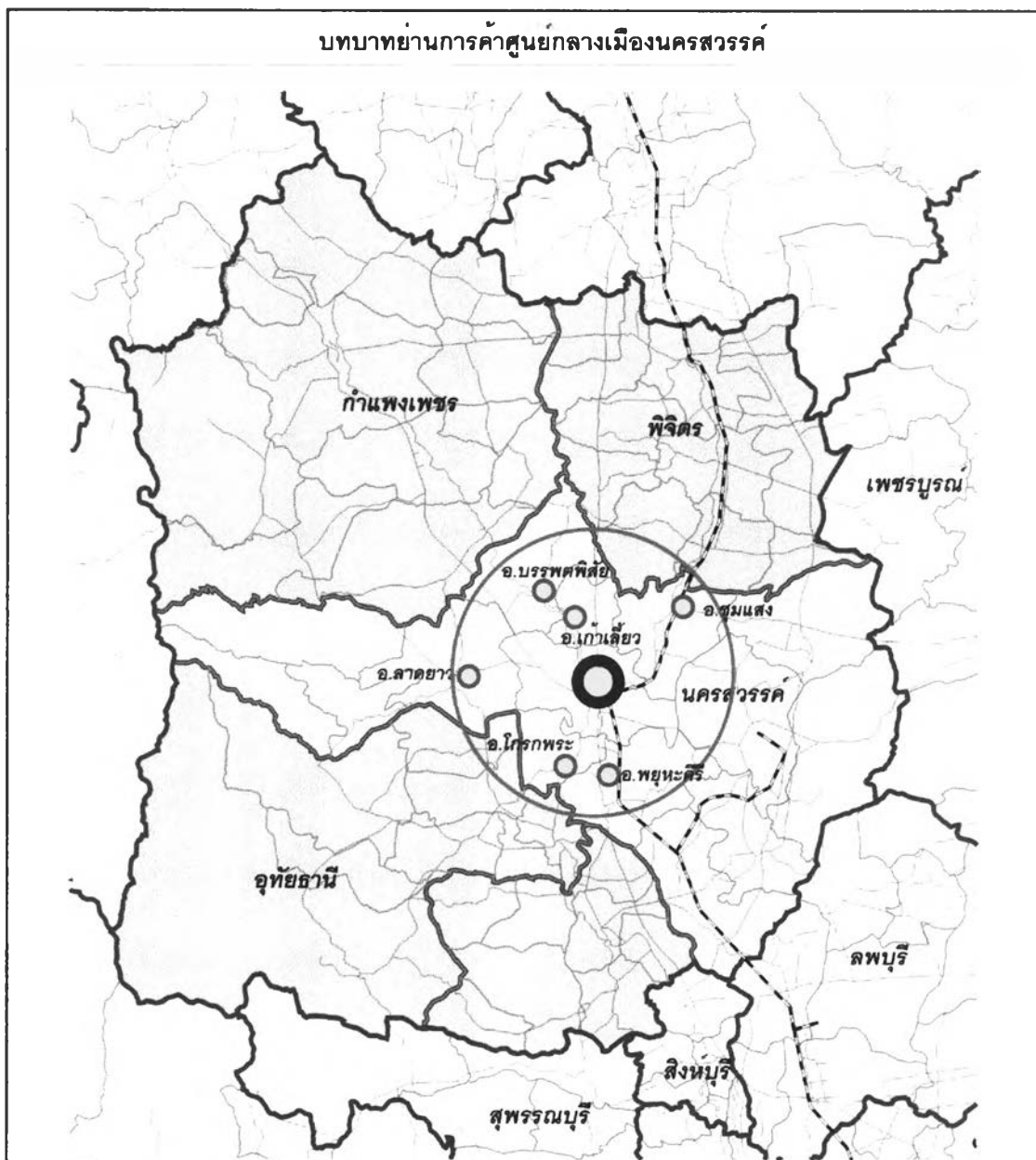
2. ต่างอำเภอแต่อยู่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มนี้จะเป็นลูกค้าร้านค้าส่งและร้านค้าปลีกระดับอำเภอ เช่น อำเภอลาดยาว อำเภอพยุหะคีรี อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอโกรกพระ เป็นต้น ซึ่งมีระยะทางห่างจากย่านการค้าศูนย์กลางไม่เกิน 30 กิโลเมตร (แผนที่ 5.1) มีการเข้ามาติดต่อซื้อสินค้ากับร้านค้าส่งที่มีการติดต่อโดยตรงกับบริษัทแม่ที่กรุงเทพฯเพื่อให้ได้สินค้าราคาถูกและมีความหลากหลาย โดยนำไปขายส่งหรือปลีกให้กับลูกค้าในอำเภอหรือชุมชนใกล้เคียง

3. จังหวัดที่มีเขตติดต่อกับนครสวรรค์ เช่น กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี ชัยนาท เป็นต้น ซึ่งมีระยะทางห่างไม่เกิน 130 กิโลเมตร (แผนที่ 5.2) เนื่องจาก การขายสินค้านั้นมีทั้งการขายโดยลูกค้าเข้ามาซื้อที่ร้านและการขายโดยการสั่งซื้อทางโทรศัพท์ โดยมีรถบริการส่งสินค้าในกรณีลูกค้าซื้อในปริมาณมาก ซึ่งร้านค้าจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ดังนั้นถือว่าการขนส่งเป็นต้นทุนในการขายสินค้า หากขนส่งสินค้าไกลกว่าระยะทาง 130 กิโลเมตร จะทำให้ไม่คุ้มกับต้นทุนการขายสินค้า (สัมภาษณ์เจ้าของร้านเทพัญญะ, 2547) โดยลูกค้ากลุ่มนี้จะเป็นร้านค้าส่งและร้านค้าปลีกระดับอำเภอ เนื่องจากการเดินทางจากร้านค้าอยู่ในบริเวณที่มีเขตติดต่อกับนครสวรรค์กับร้านค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์มีระยะทางที่ใกล้กว่าการเดินทางไปสู่ร้านค้าในจังหวัดนั้นๆ ซึ่งมีขอบเขตการให้บริการไปสู่พื้นที่ข้างเคียง ดังต่อไปนี้

- เขตจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ อ.คลองขลุง อ.ขาณุวรลักษณบุรี
- เขตจังหวัดพิจิตร ได้แก่ อ.ตะพานหิน อ.โพทะเล กิ่งอำเภอบึงนาราง
- เขตจังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ อ.ลานสัก อ.ทัพทัน
- เขตจังหวัดชัยนาท ได้แก่ อ.วัดสิงห์ อ.เมือง

- รูปแบบการซื้อขายสินค้า จะเน้นการขายส่งเป็นหลัก โดยมีวิธีการดังนี้

- มีการติดต่อซื้อขายกับลูกค้าเดินเข้ามาซื้อโดยตรงที่ร้าน โดยมากการซื้อขายด้วยวิธีนี้นิยมใช้โดยลูกค้าที่มีร้านค้าอยู่ในบริเวณชุมชนเมืองนครสวรรค์และไม่ไกลจากร้านค้าส่งมากนัก สามารถเดินทางมาโดยสะดวก หรือเป็นลูกค้าใหม่ที่อยู่ต่างพื้นที่เข้ามาเพื่อติดต่อเพื่อสอบถามราคาและรูปแบบการซื้อขาย รวมถึงลักษณะและประเภทของสินค้าที่ขายกับเจ้าของร้าน โดยมีการต่อรองราคาเพื่อทำการซื้อขาย เมื่อเกิดความพอใจในเงื่อนไขทั้งสองฝ่ายทั้งคู่ซื้อผู้ขายแล้วจึงมีการตกลงซื้อขายสินค้า

แผนที่ 5.1 ขอบเขตการค้าปลีก (สินค้าบริโภค)

คำอธิบายสัญลักษณ์

- ถนนสายหลัก
- ขอบเขตจังหวัด
- ขอบเขตจังหวัดนครสวรรค์

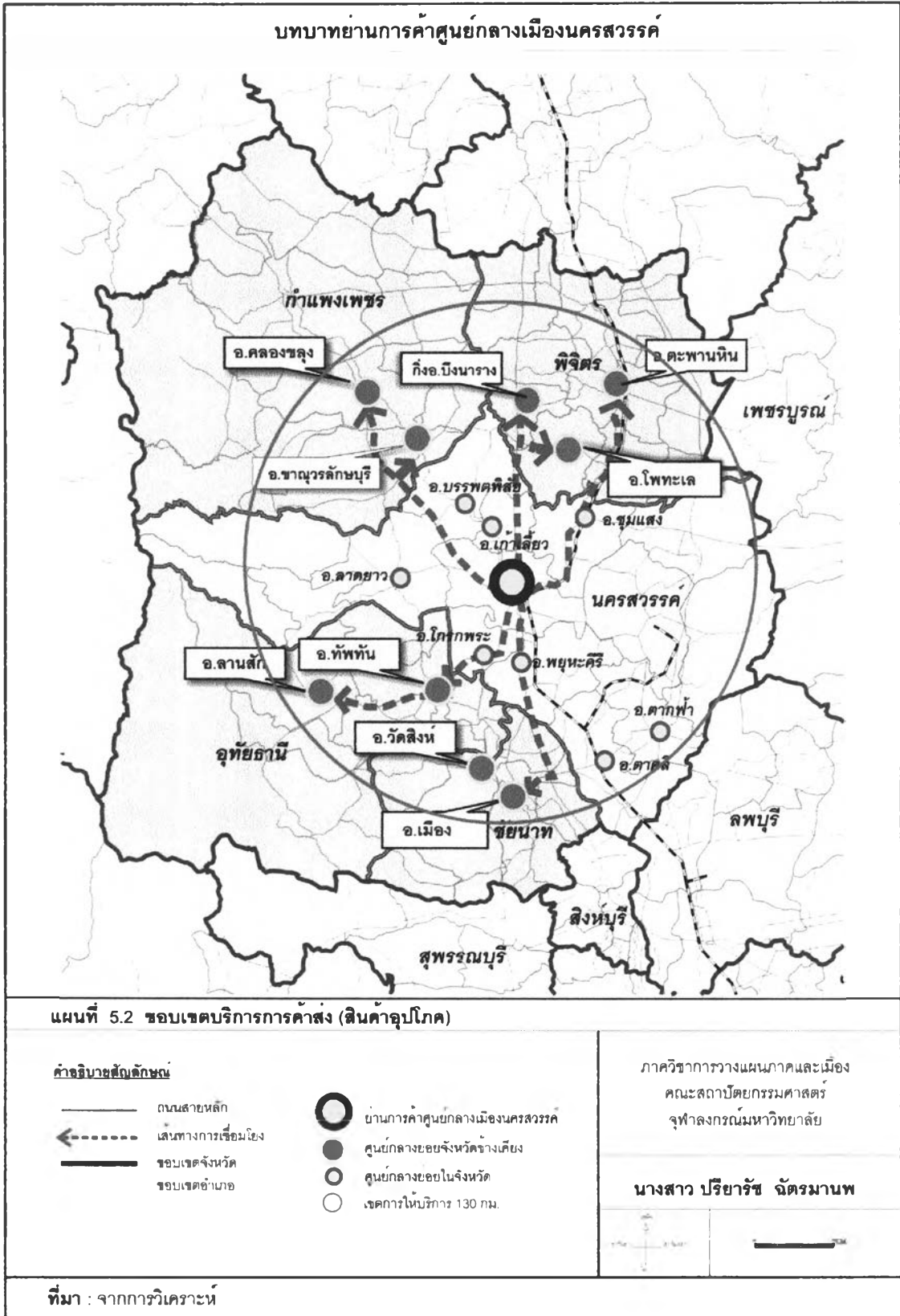
- ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์
- เขตการให้บริการ 30 กม.
- ศูนย์กลางย่อยระดับอำเภอ

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาว ปรียารัช จัตรีมานพ

ที่มา : จากการวิเคราะห์

- การซื้อขายผ่านทางโทรศัพท์และมีการโอนเงินให้ร้านค้า โดยมีการจัดส่งสินค้าตามวิธีที่ตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย การจัดส่งจะเน้นความปลอดภัยในการจัดส่งสินค้า เช่น ใช้บริการบริษัทขนส่งที่มีการรับประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสินค้า การส่งรถของร้านค้าไปพร้อมกับพนักงานที่ได้รับความไว้วางใจเพื่อนำสินค้าไปขายหรือส่งให้ถึงร้านลูกค้า
- การวิ่งรถไปขายสินค้าในพื้นที่ต่างๆ เช่น ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด ซึ่งเป็นเส้นทางที่เป็นแหล่งชุมชนที่มีร้านค้าที่มียอดการสั่งซื้อในระดับสูง (ร้านค้าใหญ่ในระดับอำเภอหรือชุมชน) โดยมีเซลล์จากทางร้านนำสินค้าในแต่ละประเภทไปขาย

5.4 บทสรุปการวิเคราะห์บทบาทด้านการค้าของย่านการค้าศูนย์กลางเมือง

5.4.1 บทบาทการค้าของย่านการค้าศูนย์กลางเมือง

จากการศึกษาสภาพของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ (CBD) ในบทที่ผ่านมาทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ โดยรูปแบบทางการค้าที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของย่านการค้า ประกอบด้วยการค้าปลีก การค้าส่ง และการบริการ ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) บทบาทด้านการค้าปลีก จากตารางแสดงจำนวนร้อยละและสถานประกอบการจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (จากตารางที่4-2) และจากการสำรวจโดยอาศัยแบบสอบถาม พบว่า บทบาทสำคัญของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของร้านค้าภายในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ คือ การค้าปลีกซึ่งสินค้าที่ขายส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทบริโภค เช่น ร้านขายของชำ ร้านอาหาร เป็นต้น มีขอบเขตในการให้บริการสินค้าในเขตชุมชนเมืองนครสวรรค์และบริเวณชุมชนใกล้เคียง โดยกลุ่มของลูกค้าที่ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่สามารถเดินทางมาโดยใช้ระยะเวลาไม่นาน ซึ่งมีการซื้อสินค้าตามร้านค้าประเภทต่าง ๆ ทั้งร้านค้าตึกแถว หาบเร่แผงลอยในตลาด ร้านค้าสะดวกซื้อ และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ส่วนตัว ทั้งนี้การเลือกซื้อสินค้าที่ใด มักจะขึ้นอยู่กับพิจารณาถึงความสะดวกในการเข้ามาใช้บริการ เช่น ระยะเวลาในการเดินทางกับแหล่งที่ขายสินค้า ประเภทสินค้า ราคาสินค้า เป็นต้น

2) บทบาทด้านการค้าส่ง จากการสำรวจพบว่า สินค้าที่มีการขายส่งในอัตราสูงเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ของใช้เบ็ดเตล็ด เหล้าเบียร์ บัตรเติมเงิน

เป็นต้น โดยมีขอบเขตการให้บริการแก่กลุ่มลูกค้า ทั้งที่เป็นร้านค้าย่อย และร้านค้าส่งขนาดเล็ก ที่ตั้งอยู่ตามชุมชนต่าง ๆ ทั้งภายในเขตเมืองนครสวรรค์ ต่างอำเภอและต่างจังหวัด

โดยรูปแบบกิจกรรมการค้าส่งนั้นมีบทบาทสำคัญเนื่องจาก การค้าส่งเป็นกลไกที่สนับสนุนการประกอบกิจกรรมการค้าปลีกให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะมีบทบาทในการให้บริการด้านการค้าภายในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองเองแล้วยังเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมโยงไปสู่พื้นที่รอบข้าง โดยมีกลุ่มลูกค้าในต่างอำเภอและจังหวัดรอบนอกอีกด้วย โดยที่กลุ่มลูกค้าเหล่านี้มีเหตุจูงใจในการเลือกซื้อสินค้า เนื่องจาก

1. ราคาสินค้า เนื่องจากเจ้าของกิจการร้านค้าส่ง โดยส่วนใหญ่จะติดต่อกิจการกับบริษัทแม่ที่มีสำนักงานอยู่ที่กรุงเทพฯ ซึ่งร้านค้าขายส่งเหล่านี้ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่าย (Dealer หรือ Agent) โดยตรงจากบริษัท ทำให้สามารถส่งสินค้าได้ในจำนวนมาก ส่งผลให้ได้รับผลตอบแทน (Margin) ที่ดีจึงสามารถขายสินค้าในราคาถูกแก่ลูกค้าได้

2. ความสะดวกในการใช้บริการ เช่น การบริการขนส่งสินค้า จากทำเลที่ตั้งของเมืองนครสวรรค์ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่รอบข้างได้ เช่น จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดพิจิตร จังหวัดชัยนาท เป็นต้น จากความเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ที่มีความเจริญมากกว่าพื้นที่รอบข้าง ทำให้เป็นปัจจัยดึงดูดให้ลูกค้าเดินทางเข้ามาใช้บริการได้สะดวกกว่า การที่ซื้อสินค้าในพื้นที่อื่นและการซื้อสินค้าในจำนวนมากก็จะมีบริการรถขนส่งสินค้าไปให้ โดยมีการตกลงเงื่อนไขในการซื้อสินค้าระหว่างผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ และอีกวิธีการหนึ่งที่ให้บริการแก่ลูกค้า คือ การกำหนดตารางวิ่งขายสินค้าของร้านค้า การกำหนดตามเขตพื้นที่ขายและแจ้งให้ลูกค้าทราบ มีการนัดหมายที่แน่นอนในการสั่งซื้อสินค้าและการส่งสินค้า รวมถึงการชำระค่าสินค้า โดยรูปแบบและวิธีการดังกล่าว จะเป็นการช่วยเพิ่มยอดขายสินค้าให้แก่ร้านค้าและผู้ให้บริการจะได้รับความสะดวกด้วย

3) บทบาทด้านการบริการ เมื่อพิจารณาจากตารางแสดงจำนวนร้อยละและสถานประกอบการจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจและจากการสำรวจโดยอาศัยแบบสอบถามพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะใช้การบริการประเภทร้านเสริมสวย ร้านซ่อมรถ ซึ่งร้านค้าประเภทการบริการดังกล่าว มักจะตั้งกระจายอยู่ในบริเวณย่านชุมชน ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าประเภทตึกแถว ทั้งนี้การเลือกใช้บริการนั้นผู้บริโภคมักให้ความสำคัญกับคุณภาพและมีข้อของผู้ประกอบการในด้านนั้น ๆ รวมถึงความสะดวกในการเข้ามาใช้บริการในย่านนี้

5.4.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทย่านการค้าศูนย์กลางเมือง

จากการที่พื้นที่ย่านการค้าของเมืองขยายตัวออกไป ส่งผลให้เกิดย่านการค้าชานเมืองที่มีร้านค้าในรูปแบบสมัยใหม่เข้ามาตั้งในบริเวณชานเมืองนครสวรรค์ โดยเข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคในยุคนี้ รวมทั้งการที่มีตลาดนัดมาตั้งในชุมชนต่างๆ บริเวณชานเมือง ส่งผลให้ร้านค้าปลีกในย่านการค้าสำคัญ (ย่านการค้าเก่า) นั้นซบเซาได้รับผลกระทบอย่างมาก ซึ่งแต่ละร้านพยายามหากลยุทธ์ทางการค้าเพื่อนำมาใช้ดึงดูดลูกค้า ให้เข้ามาใช้บริการ ร้านค้าบางประเภทยังคงมีลูกค้าเข้ามาใช้บริการ เนื่องจากกิจกรรมการค้าบางประเภทนั้นเป็นสินค้าเฉพาะอย่างที่ไม่สามารถหาซื้อได้ และบางแห่งเป็นร้านขายส่งซึ่งมีสินค้าราคาถูก แต่ร้านค้าปลีกบางส่วนก็ต้องปิดกิจการลงเนื่องจากผลของเศรษฐกิจตกต่ำและการเข้ามาของร้านค้ารูปแบบใหม่ดังกล่าว ดังนั้นจึงสามารถระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดผลกระทบดังกล่าว ได้ดังต่อไปนี้

1) การเกิดขึ้นของรูปแบบการค้าใหม่

เนื่องจากความได้เปรียบในเชิงที่ตั้งและความทันสมัยของรูปแบบของสินค้าและการขายสินค้า ทำให้สามารถดึงดูดให้มีผู้มาประกอบกิจกรรมในย่านการค้าชานเมืองนี้ได้มาก ผู้ที่เข้ามามีทั้งคนในพื้นที่และต่างพื้นที่ เช่น ต่างอำเภอ จังหวัดใกล้เคียง เนื่องจากความเป็นเมืองศูนย์กลางหลักในภาคเหนือตอนล่างและมีความเจริญมากกว่าเมืองอื่นๆรอบข้าง ประกอบกับที่ตั้งของร้านค้ารูปแบบสมัยใหม่ ส่วนใหญ่มักจะตั้งอยู่บริเวณแนวของเส้นทางคมนาคมสายสำคัญ ซึ่งมีการเข้าถึงโดยสะดวกรวมถึงการมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน จากปัจจัยต่างๆที่กล่าวมาจึงเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ย่านการค้าใหม่ในบริเวณชานเมืองนี้มีความเจริญต่อไปอีก

โดยที่ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและการแข่งขันที่รุนแรงมาก ทำให้เกิดผลกระทบต่อร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของคนไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นร้านค้าขนาดย่อม ทำให้การประกอบธุรกิจการค้าปลีกแบบดั้งเดิมอ่อนแอลง รวมทั้งการที่ภาครัฐมีการแก้กฎหมายเพื่อเปิดโอกาสให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจในพื้นที่ได้ง่ายขึ้น ทำให้ธุรกิจค้าปลีกส่วนใหญ่ที่แต่เดิมเป็นของคนในพื้นที่ค่อยๆ ถูกแทนที่ด้วยธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ที่มีชาวต่างชาติเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่มากขึ้น

ซึ่งข้อได้เปรียบของการค้าแบบสมัยใหม่บริเวณชานเมือง คือ มีสินค้าทุกชนิดจำหน่ายและสามารถจำหน่ายได้ในราคาถูกกว่าสินค้าในตลาด เพราะร้านค้าปลีกขนาดใหญ่มีความสามารถในการต่อรองเพื่อให้โรงงานขายของให้ในราคาถูกกว่าที่อื่น ซึ่งหากสังเกตให้ดีจะพบว่าคุณภาพของ สินค้าและขนาดไม่เหมือนกับสินค้าที่ขายในตลาด รวมถึงการมีสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก เช่น ที่จอดรถ เครื่องปรับอากาศ ห้างน้ำ เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้บริการทุกเพศทุกวัยนิยมมาเดินเที่ยวและมักซื้อของกลับไป

2) การมีตลาดและตลาดนัดเกิดขึ้นตามบริเวณชุมชนต่างๆของเมือง

จากการที่มีตลาดนัดมาตั้งในชุมชนต่างๆ บริเวณชานเมือง ซึ่งมีการขายสินค้าหลายประเภท มีราคาถูกและเข้าถึงตัวผู้บริโภคได้โดยตรง เนื่องจากมีการเร่รถและบรรทุกสินค้าขายตามชุมชนสำคัญต่างๆ เหตุที่ร้านค้าในตลาดนัด ได้เปรียบร้านค้าปลีกในเมือง เกิดจากการที่ร้านรถเร่เหล่านั้นมีต้นทุนต่ำ ไม่ว่าจะเป็ร้านค้าที่ขายสินค้า ไม่ต้องเสียภาษีการค้า ราคาสินค้าที่ขายถูก และมีการต่อรองราคาได้โดยตรงกับผู้ขาย เป็นต้น การที่ตลาดนัดได้รับความนิยมจากผู้ใช้บริการ มีสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1) สินค้ามีความหลากหลายและราคาถูก ผู้ขายของในตลาดนัดมักเลือกขายสินค้าที่มีราคาถูกและมีคุณภาพปานกลาง ส่งผลให้สินค้าชนิดเดียวกัน แม้จะมียี่ห้อไม่เหมือนกันก็จะขายได้มากกว่าสินค้าในตลาด

2.2) ให้บริการถึงบริเวณที่เป็นแหล่งชุมชน ตลาดนัดมักตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนสำคัญต่างๆตามชานเมือง ซึ่งอยู่ใกล้จุดที่มีเส้นทางคมนาคมสายสำคัญผ่านและมีพื้นที่ในการจอดรถกว้างขวาง โดยที่ผู้ซื้อไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางมาก เพราะไม่ไกลจากที่พักอาศัย

2.3) ค่าเช่าในการตั้งแผงขายสินค้ามีราคาถูกและไม่ต้องเสียภาษีในการขายสินค้า ทำให้ผู้ขายไม่ต้องเพิ่มราคาสินค้าให้สูงขึ้นมาก ในขณะที่ร้านค้าปลีกทั่วไปในท้องตลาดต้องเสียภาษีและบางแห่งอาจต้องเสียในอัตราสูง หากสรรพากรแจ้งว่าเป็นร้านที่ขายดีเพื่อให้ได้งบตรงตามเป้าหมายที่รัฐกำหนด

2.4) มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ซึ่งมีเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการเข้ามาติดต่อซื้อสินค้าและการขนถ่ายสินค้า ซึ่งตลาดนัดมีพื้นที่ขายและพื้นที่จอดรถกว้างขวาง สะดวกในการเข้ามาใช้บริการ

3) ความเสื่อมโทรมของย่านการค้าศูนย์กลางเมือง มีดังนี้

3.1) ความทรุดโทรมของพื้นที่ ภายในย่านการค้าเก่าทั้งตลาดสดและตามร้านค้าต่างๆ ขาดการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในร้าน จึงทำให้บริเวณดังกล่าวมีสภาพดังต่อไปนี้

- ความสะดวก สภาพตลาดมีกลิ่นเหม็น เพราะพื้นไม่สะอาดและมีน้ำเลอะบนทางเดินตลอดทาง

3.2) บรรยากาศในตลาด มีสภาพอากาศร้อน แสงสว่างภายในตลาดไม่เพียงพอทำให้ตลาดดูมืด

3.3) สภาพอุปกรณ์ เช่น เก้าอี้ โต๊ะตั้งแผงขายของทรุดโทรม ไม่สะอาด การจัดวางสิ่งของดังกล่าวไม่เป็นระเบียบ

3.4) การเข้าถึงพื้นที่ ทางเดินเข้าตลาดและทางเดินระหว่างร้านค้ามีสภาพคับแคบ มีการจัดวางสิ่งของกีดขวางทางสัญจร

3.5) ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ม้านั่ง

3.2 ความไม่สะดวกในการเข้าถึง

- ขาดแคลนพื้นที่จอดรถ การที่ประชาชนจะเข้ามาซื้อสินค้าและบริการในพื้นที่ย่านการค้าเก่ามักไม่ได้รับความสะดวกในการหาพื้นที่จอดรถ เนื่องจากในแต่ละร้านค้าจะมีช่องจอดรถแค่เพียงพื้นที่หน้าร้าน ส่วนบางแห่งที่มีที่จอดรถให้บริการก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ต้องหาที่จอดรถของเอกชนซึ่งไม่สะดวกเนื่องจากไกลจากร้านค้าที่ซื้อของทำให้การขนย้ายสินค้าทำได้ลำบาก ทำให้เกิดปัญหาการจอดรถซ้อนคันและการจราจรติดขัด

- การจราจรติดขัด ภายในย่านการค้าศูนย์กลางมีสี่แยกไฟแดงแทบจะทุกจุดของบริเวณสี่แยกและระยะทางของสี่แยกก็ไม่ไกลกันมาก ทำให้ปริมาณรถที่เข้ามาวิ่งติดขัดและเนื่องจากการจอดรถที่ไม่เป็นระเบียบและการตั้งรถเข็นและเก้าอี้ของร้านอาหารทำให้การสัญจรทำได้ลำบาก

5.5 แนวโน้มของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ในอนาคต

จากลักษณะของพื้นที่และเหตุปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นดังที่ได้กล่าวมาอย่างมั่งคั่งผลกระทบต่อบทบาทด้านการค้าในอนาคตของพื้นที่ ดังนั้นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่สรุปได้ มีดังนี้

1) แนวโน้มทางด้านกายภาพ

ปัจจุบันย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์มีการก่อสร้างอาคารร้านค้าต่างๆ เต็มพื้นที่ ซึ่งบางอาคารไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ตามศักยภาพที่มีอยู่ มักถูกทิ้งให้เป็นอาคารร้าง ทำให้ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองมีสภาพอาคารร้านค้าที่เก่าและทรุดโทรม ไม่ได้รับการปรับปรุงอยู่มาก และยังมีปัญหาความแออัดการจราจรติดขัด การขาดแคลนพื้นที่จอดรถ ซึ่งเป็น

เหตุผลสำคัญที่ทำให้การเข้ามาใช้บริการไม่ได้รับความสะดวก รวมถึงการที่ร้านค้าขนาดใหญ่ มีโกดังเก็บสินค้าไม่เพียงพอกับจำนวนสินค้าที่มีความหลากหลายมากขึ้น ทำให้ต้องเช่าโกดังเก็บสินค้าในบริเวณอื่นที่ระยะทางไกลจากร้านที่จำหน่ายสินค้า

จากการที่มีประชากรมาอาศัยและประกอบกิจกรรมต่างๆ ในย่านนี้ ต้องประสบกับปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาความแออัด ปัญหาการจราจร ปัญหาการเข้าถึงพื้นที่ ปัญหาการขาดแคลนที่จอดรถ เป็นต้น ซึ่งถ้าหากไม่มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็จะส่งผลให้ประชากรที่เข้ามาใช้บริการเกิดความไม่สะดวก ประกอบกับการที่มีทางเลือกในการใช้บริการในเขตย่านการค้าใหม่บริเวณชานเมืองที่ได้รับความสะดวกมากกว่า จะทำให้อ่านการค้าศูนย์กลางเมืองเสื่อมลง

2) แนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจในอนาคตของพื้นที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยและเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงกำลังซื้อและรสนิยมของผู้บริโภค ซึ่งผู้บริโภคมักจะได้รับอิทธิพลมาจากข่าวสารและการโฆษณา ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานและรสนิยมที่สูงขึ้นของผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้า ซึ่งรูปแบบสินค้าที่จะเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ร้านค้าที่ขายสินค้าที่มีความทันสมัยและเป็นที่ยอมรับของลูกค้าในแต่ละ เพศ, วัย จะเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและต่อเนื่องสังเกตได้จากการที่ร้านค้าในย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนั้นจะมีการเปลี่ยนเจ้าของกิจการอยู่เสมอในกิจการขนาดเล็กซึ่งเป็นร้านค้าปลีก จะเห็นได้ว่าหากสินค้าใดได้รับความนิยมในหมู่คนจำนวนมาก ร้านค้าประเภทนั้นจะเกิดขึ้นมากตามไปด้วย เช่น ร้านโทรศัพท์มือถือ ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมส์คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงของสินค้า ร้านค้าจะมีสินค้าที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นเพื่อพยายามเพิ่มปริมาณการขายให้สูงขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงของสินค้า อาจส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินกิจการร้านค้าอยู่เสมอ จึงมีแนวโน้มของการที่อายุของกิจการร้านค้าในอนาคตแต่ละประเภทจะมีระยะเวลาที่สั้นลง และกิจการต่างๆสามารถย้ายไปในบริเวณอื่น ที่เป็นแหล่งดึงดูดความสนใจในการเข้ามาซื้อสินค้าได้ง่ายและสะดวกกว่า

ในส่วนของรูปแบบการค้าส่ง ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญในย่านนี้เนื่องจากได้รับความสะดวกในด้านการบริการขนส่ง และการที่สินค้าที่ราคาถูกซึ่งเกิดจากการที่ร้านค้าส่งภายในพื้นที่มีการติดต่อซื้อขายโดยเป็นตัวแทนจากบริษัทโดยตรง ทำให้ยังคงมีการเข้ามาติดต่อซื้อขายสินค้าในย่านนี้พอสมควร แม้จะประสบกับปัญหาด้านการจราจร และการขาดแคลนพื้นที่จอดรถ หากลูกค้ายังคงประสบปัญหาดังกล่าวมากขึ้นและมีแหล่งการค้าในบริเวณอื่นที่สามารถเดินทางไปซื้อสินค้าได้โดยสะดวกและราคาถูก อาจส่งผลให้กิจกรรมการค้าส่งได้รับผลกระทบได้เช่นกัน

อีกส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่มีบทบาท คือ ร้านอาหาร ซึ่งเป็นประเภทกิจกรรมที่มีสัดส่วนมากที่สุด จะเห็นได้ว่ามีทั้งร้านอาหารประเภท ร้านอาหารติดแถว รถเข็น ซึ่งแนวโน้มของร้านอาหารประเภทรถเข็นเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากประชากรในปัจจุบันสภาพการทำงานที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ เช่น การแข่งขันในด้านธุรกิจ ทำให้ต้องเร่งรีบในการทำงาน เพื่อให้ผลงานที่ทำประสบความสำเร็จ รวมทั้งการที่มีภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้คนจำนวนมากหันมาบริโภคสินค้าและอาหารที่มีราคาถูก คุณภาพปานกลาง ซึ่งร้านค้าที่ได้รับความนิยม ได้แก่ ร้านขายอาหารประเภทรถเข็น เนื่องจากใกล้แหล่งชุมชนที่พักอาศัยหรือที่ทำงาน สะดวกและประหยัดเวลา เนื่องจากให้บริการอาหารสำเร็จรูปที่สามารถเลือกได้หลากหลาย รวมทั้งมีราคาถูก

3) แนวโน้มทางด้านสังคม

เจ้าของกิจการรุ่นเก่าที่ชาวจีนที่สร้างกิจการร้านค้าต่างๆ ไว้เริ่มลดจำนวนลงเรื่อยๆ ซึ่งบางส่วนมีทายาทสืบทอดกิจการ มีการพัฒนารูปแบบกิจการให้มีความทันสมัย และในบางส่วนที่มีการศึกษา ก็มักจะประกอบอาชีพในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ทำให้กิจการครอบครัวที่ดำเนินอยู่อาจมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจการ รวมถึงสินค้าและบริการตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป และมีช่วงระยะเวลาในการประกอบกิจการต่างๆ สั้นลง อาจมีบางส่วนต้องปิดกิจการลงไป

กลุ่มชาวจีนที่เป็นเจ้าของกิจการที่มีเชื้อสายต่าง ๆ นั้นมีความสัมพันธ์กันทางสังคมกันอย่างแนบแน่นในด้านของเชื้อชาติ ซึ่งคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ร่วมกันรักษาวัฒนธรรมอันดีงามที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญของเมืองนครสวรรค์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นในรูปแบบความร่วมมือของคนในย่าน เช่น การจัดงานตามประเพณีตรุษจีน ที่ยังคงสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน หากขาดคนกลุ่มนี้ไปอาจทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมของคนในพื้นที่ลดความสำคัญลงได้

จากการสำรวจสภาพพื้นที่ รวมถึงลักษณะสภาพที่ตั้งและกิจกรรมต่างๆ รวมถึงแนวโน้มของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ ทำให้ทราบถึงสิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญของย่านการค้า ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขอาจส่งผลให้ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองซึ่งกำลังประสบกับภาวะที่เสื่อมลงในปัจจุบันมีสภาพที่ทรุดลงไปอีก จึงควรมีการหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง โดยมีการพิจารณาจากประเด็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นภายในย่านการค้าเป็นหลัก